

Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API Mahana toru 20 nō mē 2020

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

'Iritiraa 'i te 'ohiparaa nâ te atea nâ roto 'i te rorouira Lexpol nō te piaraa parau mana 'i roto 'i te ve'a 'a te Hau JOPF

'E 'iriti te Piha pāpa'i parau rahi 'a te faatereraa Fenua 'i te hô'ê rēni 'ohipa 'i ni'a 'i te tahua 'itenati Lexpol 'i te neheneheraa 'e 'ohipa nâ te atea nō te pīaraa 'i te tahi rii mau parau mana 'i roto 'i te ve'a 'a te Hau JOPF. 'i roto 'i te te reira tuhaa 'o te JOPF, 'e pīahia 'ô te mau parau mana noa mai te mau faatureraa, te mau faaotiraa mana, te mau fâfâraa mana'o 'o te mau piha 'ohipa, te mau parau faa-au etv...

Faataa taa'ēhia teie 'ôpuaraa nō te:

- Mau 'āpoora mana 'a Porinetia ;
- Mau piha 'ohipa 'e te mau mana 'a Porinetia ;
- Hau nui ;
- Mau 'oire.

'E nehenehe tâ te feiâ 'ohipa, 24h/24h, 'e faaineine 'e hâpono, mâ te pâruru pāpūhia, tâ râtou mau parau mana uira nō te nene'i, 'aita atu ra ia 'e faufaa 'e 'afa'i taata roa 'i te mau aniraa. Na roto ato'a 'i teie râve'a 'e nehenehe 'e 'ohipa nâ te atea.

'O te hô'ê rave'a 'āpī teie 'e haamauhia mai 'e te Lexpol nō te faa'ohie 'i te 'ohipa 'a Hau. Nâ teie ma'i tiro tiro nei 'i faa'ite mai 'i te faufaa 'o teie moihaa 'ohipa nō te tere-au-maite noa te 'ohipa 'a te Hau. Nâ roto 'i te 'avari araahia teie râve'a 'ua 'ohie ato'a ia te mau pīaraa parau mana 'i roto 'i te ve'a a te Hau.

Te mau turamaraa hau atu nō teie 'ūputa 'e te mau parau faa'ī tei ni'a ia 'i te tahua 'itenati Lexpol.

Nominoraa 'ia Marie-Christine Lubrano 'ei mero nō te Mana tī'āau 'i te mau tata'uraa hoo APC

Nâ roto 'i te faaho'iraa te taata ra 'ô Michel Paoletti 'i tô na ti'araa, 'e nō te mono 'ia na, 'ua nomino te 'Apooraahau 'i â Marie-Christine Librano.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

'E haavâ nô te tiripuna hau 'o Marie-Christine Lubrano 'o tei faatuhaahia 'e te ora nei 'o ia 'i te fenua nei 'e rave rahi matahiti. 'E vahine mâtau maita'i 'i te naturaraa 'o te mau 'apooraa mana 'o te fenua, 'i te pae ho'i 'o te ture 'e te 'imira faufaa 'a Porinetia.

Nâ roto 'i teie nomiraa ei mero noa 'i roto 'i te APC 'e haamata ia 'o ia 'i muri mai 'i te piâraa 'a te ve'a a te hau.

Parau faaâu paturaa rarahi 'i rotopû 'i â Porinetia 'e te EPIC « Paturaa rarahi 'a Porinetia » (G2P) nô te 'opuaraa faanaho faahouraa 'i te uâhu 'o Papeete

'Ua fârii te 'Apooraahau 'i te hô'ê parau faaâu 'e te pû 'a te hau nô te mau paturaa rarahi a Porinetia (G2P) nô te matutu 'i ni'a 'i te 'opuaraa faanaho faahouraa 'i te uâhu 'o Papeete.

Te huâhu 'o te mau pahî tai'a 'i Papeete 'o tei haamatahia mai 'i 1993 'e te tamau noa tae roa mai 'i 2003, 'opuaraa nô te faarahi 'i te mau fare 'ohiparaa 'e vairaa tao'a, 'ei pâhonora ihua râ 'i te mau aniraa nâ te feiâ tôro'a tautai. 'I teie mahana te haere atu ra 'i te tahitoraa 'e 'aita te mau tâpiharaa 'e tano faahou 'i te hinaaro 'e te tupauraa 'ê atu 'o te 'imira nei.

'Ua tapurahia mai na teie 'ôpuara 'i roto 'i te arata'iraa poritita nô te mau tôro'a tautai 'e 'o tei haamanahia nâ roto 'i te hô'ê faaueraa mana nô te 13 'o mâtî 2018. 'I roto ihoâ 'i te rênî 'e ta'ipiti rahiraa pahî tautai e 'e tau te huru tai'araa, te fâ 'o te pa'epa'eraa ia 'i te tereraa 'o teie 'imira faufaa, te mau rave'a 'âpî, te 'aua 'ohipa 'e te aupuruaea maita'i atu-â 'o te uâhu 'o te feiâ tautai 'e te faanaho hohonuraa 'i te mau fare 'ohipa 'e faatura 'i te arutaimareva, 'e 'ia ô 'o ia 'i roto 'i te faito ISO 14 001. Haamana'oraa, nâ roto 'i te 'ohipa tai'a te ô mai nei 'e 3,5 miriâ toata 'i te matahiti hô'ê, 'e te fâna'o nei 'e 500 taata 'i te 'ohipa.

Te anihia nei te mau taiete 'iâ 'afa'i mai 'i tâ râtou parau faa'ite TVA

'I roto 'i te tarena faaoraraa 'i te 'imira faufaa haamauhia 'i te mâtî ra pour tauturu 'i te mau taiete 'ô te fenua nei, râtou iho râ 'o tei tapiri 'i tô râtou mau 'uputa nô teie ma'i tirotiro 'e te pu'etau 'ôpanipaniraa, 'ua faaoti na te faatereraa fenua 'e faataime 'i te mau faa'iteraa TVA.

Mai te 29 'ô eperera ra, 'ua haamâmâhia mai te 'ôpanipaniraa. 'E 'ua haamata rii mai te 'imira faufaa 'i te 'ohu faahou, te anihia te mau taiete 'iâ 'afa'i 'i tâ râtou mau parau faa'ite TVA 'i te piha aufauraa tute 'a te hau DICP. Mai te 15 atu 'o mêt, 'iâ faaho'ihia ihoâ te mau parau faa'ite TVA 'ia-au ihoâ 'i te tai'o mahana mâtau noahia.

Maite peu noa atu e'ita ta te taiete 'e 'aufau 'i tâ na TVA 'i te tai'o mahana faataahia, 'e nehenehe tâ te piha 'aufauraa tute 'e 'imi 'i te rave'a tano nô te vairaa fifi 'o te taiete.

Mai te mahana piti 5 nô mêt, 'ua faanaho te DICP 'i te fâriiraa 'i te mau fatu pâtana ia-au 'i te mau faaheporaa pâruru ma'i. 'E nehenehe te mau taiete 'e haamata 'i te 'aufau 'i tâ râtou mau tute, mai te arata'iraa 'i raro nei:

- Mônirê tae 'i te mahana pae mai te h7'e te 'âfa tae 'i te h12 'e te 'âfa, 'i te DICP (tahua mâtâmua 'o te fare teitei 'a te hau) ;
- Nâ roto 'i te rata uira 'i te directiondesimpots@dicp.gov.pf tâpiri atu te parau 'aufauraa 'a te fare moni ('e faaho'ihia atu te parau peeraa) ;
- Nâ roto 'i te vihirata 'e tuu atu 'i te parau moni tuurima, faatae ti'a 'i te « recette des impôts, BP – 98713 Papeete ».

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

'Ua fârii te 'Apooraa e faatopa te tute TVA nâ te mau fare faa'eta'etaraa tino

'Ua tâtara te mono Peretiteni 'i te tereraa 'o te faaâuraa parau 'e te mau fare faa'eta'etaraa tino. 'E rave'a teie ô te huti 'ohie 'i te taata 'ia haere 'e hâ'utiuti 'i te tino, 'i raro a'e 'i te arata'i a te feiâ toro'a.

Teie râ 'e nâ roto 'i te faatoparaa 'i te tute TVA, 'ia fârii ato'a mai teie mau fare faa'eta'etaraa tino 'ia faatopa ato'a mai 'i tâ râtou mau târifa mai teie 'i raro nei:

- Faatopa te mau târifa nô te tâato'araa 'ô tâ râtou mau hôani ;
- Haamâmâ rii mai te mau târifa nô te huti 'ohie 'i te hôani (mai te târifa 'i te mau hora vata, târifa taa'ê nâ te mau piahi...);
- Te faanahoraa 'e te faaôraa 'i roto 'i te mau pororaa arai 'aore râ te mau faatianiraa 'i te maita'i nô êa, te faa'eta'etaraa tino. Mai te tomo roa raa 'i roto 'i te mau fare haapiiraa 'e faahanihani 'i te mau piahi.

'Ua hâmani 'amuihia teie parau faa-au 'e te tâatoaraa 'o te mau fare faa'eta'etaraa tino 'o te fenua nei.

Te tahi atu mau taiete 'e hinaaro noa atu 'e faaô 'i roto 'i teie faa-au-raa parau 'a fârerei 'i te piha 'ohipa 'imiraa faufaa (DGAE).

6 'opuaraa faatupuraa 'ohipa 'a te mau taiete turuhia 'e te Fenua

Nâ roto 'i tâ na poritita pa'epa'e 'i te faatupuraa 'ohipa, 'ua 'oomo mai na te Fenua 'e piti rave'a tauturu nâ te mau taiete rii na'ina'i nô te paturaa 'e te haamaita'iraa 'i te mau faretoa na'ina'i 'e te mau fare tâmâaraa.

'Ua fârii te 'Apooraahau 'e faataa 'e 6 850 000 toata nô te pa'epa'e 'e 6 taiete rii, 'o te faa'ohipa 'e 26 401 466 toata 'o tâ râtou moni papa.

Nâ roto 'i teie tauturu a te Fenua 'e ora mai 'e 25 ti'araa 'ohipa e 'e ti'a mai 'e 5 tihepuraa 'âpî 'i te pae 'o te tuatiraa fare tâmâaraa, fâriiraa râtere, paturaa fare, 'e tâtâ'iraa rorouira nâ reira te hâmaniraa pîrû.

Tî'aau 'e haamauraa 'i te hô'ê puta 'âpee 'i te mau pahî râtere

'I muri a'e 'i te 'ite-au a te OMS 'i te 11 'ô mâti, 'e ma'i pee nâ te ao nei te coronavirus. 'I tauâ tai'o mahana ato'a 'ua rave te Tômitera teitei 'ô Porinetia 'i te faaueraa mana 'e 'ôpani ra 'ia fano faahou te mau pahî râtere hau atu 'i te 24 m, nâ roto 'i te area moana 'ô Porinetia nei. 'I te 21 'ô mati, 'ua faarava'ihia tauâ faaotiraa mana nei 'e faature ra 'i te mau tere pahî uta taata 'i Porinetia nei taa'ê atu te tere 'ohipa 'aore râ 'e tere fêtii 'ati. 'ôpani ato'ahia mai na te tere 'ô te pahî râtere 'ia tapae 'ê 'iâ tûtau 'aore râ 'iâ huri mai 'i te taata 'Porinetia nei.

Nô te mau potirii 'e tere noa nei-â 'i Porinetia, fâriihia râtou 'i tapae 'ei parau faati'a taa'ê râ 'e ti'a ai, 'i te vâhi faataahia 'e nô te hô'ê pu'etau faaotihia, 'ei aniraa hi'opo'a 'âmuhia 'e te mau piha a te Hau nui 'e te Hau fenua (DPAM). 'E aniraa nene'ihia nâ roto 'i te reo farani 'e te reo peretane. Haamauhia nô te tâato'araa 'ô te reira mau pahî te hô'ê puta tîaauhia 'e te DPAM, 'e 'âpee 'ia râtou 'i te mau motu ato'a 'e terehia 'e râtou.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Taa'ê atu 'ia Papeete, te mau tipaeraa 'ô tei fârii rahi 'i teie mau pahi, 'ô te mau motu mâtâmua 'i te tomoraa 'i Porinetia, nô te mau pahî nâ Panama mai, Galapagos, Tirenî anei, tapae mai nâ mua roa 'i Nuku Hiva: 132 pahi; Hiva 'Oa 57 ; Magareva 35 pahi.

Hau atu 'i te 300 parau faati'a tei hôro'ahia mai te 21 'o mâti mai 'e te 29 'o eperera nô te mau pahi Tomo mai 'i Porinetia hou â tere mai 'i Papeete nô te pu'etau 'ôpanipaniraa.

Te tahi taime anihia teie mau pahî 'ia tere 'afaro roa mai 'i Papeete, 'e rave rahi tei faaoti 'e tâpe'a 'i Matuita 'aore râ 'i Magareva nô te tahi mau tâtâ'iraa anei, tâ-maru-raa anei, tîtôraa môri anei.

'E tape'araa potopoto noa râ, nô te vai vataraa te vâhi tutauraa nô te tahi atu 'e tere noa mai.

'I Papeete, 'ohiparaa 'e te Uâhu Papeete, te arata'ihia nei teie mau pahî 'i te ta'amuraa 'i Taina 'e 'i tai te tahua manureva 'i faaa, vâhi faataahia ihoa nô te mau tutauraa pahî.

'I mua 'i teie mau faaotiraa, 'aita 'e tape'araa faahou e fâriihia, mai Matuita anei tae mai 'i Papeete, 'ua fârii maita'ihia mai teie mau faaheporaa 'e te mau fatu pahi, 'inaha nô teie ihoâ ma'i 'ia 'ore 'e parare, taa'ê atu 'e 3 'aore râ 'e 4 'ô tei hi'opo'ahia 'e te mau mûto'i farani 'i te tapaeraa mai. 'Ia tae mai râtou 'i Papeete, 'e nehenehe 'i teie mau pahî 'e tere faahou atu 'i rapae 'i te mau 'ôti'a moana mâ te 'ore 'e tape'ape'a faahou 'i roto 'i tô tâtou mau motu.

'E tâmau noa teie mau araraa 'i ni'a 'i te mau tere pahî râtere 'i ni'a 'iâ Porinetia tâato'a. Maoti teie faanahoraa nei 'e nehenehe ai 'e tâpe'a noa 'i teie huru raveraa nô te hi'opo'a tâmau 'i te tere 'ô te mau pahi râtere 'i roto 'i te 'ôti'a moana 'ô Porinetia, faarava'i atu ai 'i te mau faaueraa nô te haamaita'i 'i te mau 'aitauraa 'i rotopû 'i te mau piha 'ohipa tâ te Hau nui 'e tâ te Hau fenua.

Te mau arata'iraa pâruru ma'i faataahia nô te feiâ tôro'a fârii râtere

'Ua vauvau te faaterehau 'o te fâriiraa râtere 'i mua 'i te 'Apooraahau te puta arata'i faataahia taa'êhia nô te feiâ tôro'a fârii râtere te mau faaueraa pâruru ma'i. tei te au 'o te vairaa nei 'o te ma'i pee 'o tei mou 'i te rave 'a te ravehia 'i Porinetia nei, te haamataraa ho'i te mau tere manureva 'i roto 'i te mau motu 'i te 22 'ô mê, nâ mua roa 'i : Huahine, Raiatea, Popora, Rairoa, Tikehau, Fakarava, Rurutu, Tupuai, Hiva Oa 'e Nuku Hiva. Te tâato'araa 'ô te feiâ 'e tere 'e tuuhia râtou 'i roto 'i te hi'opo'araa 'a te mau mana 'ô te aupuruaea. 'O teie noa te râve'a pâpû 'e manuia ai te haamahuta faahouraa te fâriiraa râtere roto 'ô te fenua noa nei 'e araua'e iho te râtere tô te ara mai.

Nô te reira, 'ua mau mai te pupu 'ohipa parahi ato'a hia 'e te faaterehau 'o te Fâriiraa râtere iho, 'ô Tahiti Tourisme 'e te feiâ 'ô te totaiete tîvira nô te nene'i 'i te puta arata'i pâruru ma'i 'o te faa'ohipahia atu 'e te feiâ fârii râtere. 'I roto 'i teie puta 'ua nene'i ato'ahia te mau faaueraa nô roto mai 'i te mau tomite fârii râtere.

Haamanahia teie puta 'e te PC sanitaire, 'e 'ôperehia teie puta 'i roto 'i te tâato'araa 'o te feiâ fârii râtere. 'E nehene ato'a 'e hutî mai 'i teie mau faaueraa 'i ni'a 'i te 'itenati 'a te Piha Tapihoo 'e Tapihaaraa CCISM.

Faaineine ato'ahia mai te hô'ê hôho'a rîpene haapuroro ti'ahia 'e te mau tomite fârii râtere 'i roto 'i te mau motu tata'itahi. Nô te faarava'i roa 'e faatupu te CCISM 'e te HSF 'i te mau

haapiipiiraa nô te mau fare fârii râtere 'e te mau taiete faaori râtere. 'Ua haamata a'e na teie mau haapiipiiraa.

Te vâhi pâpû, 'ia haapa'o te tâato'araa 'e maita'i ai te êa 'o te feiâ rave 'ohipa nâ reira te mau râtere 'e te huiraatira ato'a iho, nâ teie ato'a râve'a 'e 'itehia mai ai e tō te ara te mâ 'o te raveraa 'i Porinetia, nâ teie rave'a 'e ti'aturi mai ai te râtere 'e mahuta faahou mai te 'imiraa faufaa mâtâmua roa 'a Porinetia.

Pupûraa parau tahito nâ te Fare Manaha 'o Tahiti

'I roto 'i te pu'etau 'opanipaniraa, 'ua taimesia te taata ra 'o Jean-Pascal Lafaille, taata farani 'e pârâhi ra 'i Pari, nô te titi'a haere 'i te tahi mau parau haaputu fatuhia na 'e tō na tupuna tâne 'ei mau parau faufaa rahi nô te 'aai 'o Porinetia tei 'itehia mai 'eana nô ni'a anei 'i te Arii vahine Pomare 4 'e 'ô Charles François Lavaud Tâvana rahi 'i Porinetia 'i 1847 tae mai 1850, 'o ia tei mono mai 'i te 'atimarara Bruat.

Nô te faufaa rahi 'o teie mau parau haaputu, 'ua tae te mana'o 'o Jean-Pascal Lafaille 'e hôro'a 'i teie mau parau haaputu nâ Porinetia nâ roto atu 'i te Fare Manaha, 'i reira 'e haaputuhia atu ai. Teie te mau parau 'ô tâ na 'e pupû mai:

- Te nômino araahia 'ô Charles François Lavaud 'ei Tâvana rahi nô te mau fenua farani 'i 'Ôteania, te Tômana nô te nuu moana 'o 'Ôteania tômana 'o te tima ra Syrène (1846-1850) ;
- 50 rata pâpa'i rimahia 'e te Arii Vahine Pomare 4, te rahiraa 'e mea pâpa'i Tahiti, te tahi 'e mea pâpa'i Farani, 'e te tahi 'ua hurihia 'i te reo, 1842-1870 ;
- 17 hôho'a nô Joinville Pomare 'e tō na fetii, 'i roto 'i te hô'ê tere nô na 'i te 'oire 'o Nantes 'e 'i Brest 'i 1865 ('e mau hôho'a haaputu te reira nâ te fetii) ;
- Te tahi mau 'api parau, nô te mau 'ôro'a fâriiraa ;
- Hô'ê puta huri parau tahiti-farani ;
- 'E rave rahi hôho'a nô Tahiti area matahiti 1870 ;
- 'E rave rahi pâpa'i 'i ni'a 'i te oraraa tōro'a 'o Charles François Lavaud : te mau faatoro'araa, te mau nominoraa 'e te mau faafeti'araa 'e te « Franc-maçonnerie ».

Nô teie râ pu'etau 'ôpanipaniraa, 'ua vaiihohia atu teie mau parau 'a Jean-Pascal Lafaille 'i te Fare toro'a 'a Porinetia 'i Pari, pupûhia atu 'i roto 'ia Caroline Tang, tei ni'a râ 'i te i'oa 'o te Fare Manaha 'o Tahiti. 'Ia ateatea atu teie mâ'i, 'e faarevahia mai teie mau parau tahito 'i roto 'i te Fare Manaha, tâ uira numerahia 'ia nehenehe a'e 'i te feiâ mâ'imi 'e hi'opo'a. 'E faatae te Faatereraa 'o Porinetia nâ reira te Fare Manaha 'i te hô'ê haamauruuru taa'ê 'ia Jean-Pascal Lafaille nô teie ô faahiahia rahi.

Te huru 'ô te mau vâhi hopuhopuraa

'Ua vauvau te faaterehau 'o te Êa 'i mua 'i te 'Apooraahau 'i te- huru 'o te vai 'e te tai 'i te mau vâhi hopuhopuraa hi'opo'ahia nô 2018-2019 'i Tahiti, Moorea, Popora, Raiatea, Nuku Hiva 'e Tupuai.

Hi'opo'araa ravehia 'e te Pû Aupuruaea 'a Porinetia 'i 2018-2019 'i te mau vâhi hopuraa miti 'e pape. 'i 2019, 1164 hi'opo'araa 'o tei ravehia 'i Tahiti, Moorea, Popora, Raiatea, Nuku Hiva 'e Tupuai.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Te pû'ohuraa 'i ni'a 'i te huru 'o te tai 'e te vai 'i 2019:

-Nô Tahiti, 47 vâhi hopuraa miti, 68% 'e mea mâ nô te hopuraa ta'ê atu te mau vâhi piri 'i te mau tuhaa 'oire orahia 'e te taata 'e te mau 'oire 87% 'e mea mâ. 'Are'a 'i te mau muriavai, 'i ni'a 'i te 16 tei hi'opo'ahia e'ere 'i te mea maita'i nô te hopuhopu. Hô'ê noa vâhi maita'i roa 'o te pihaa Vaimâ.

- 'I Moorea, 13 hi'opo'araa miti, 69% 'e mau vâhi maita'i nô te hopuhopu. Are'a 'e toru muriavai, 'ua viivii e'ita 'e au nô te hopuhopu.

- 'I Popora, 'e mea maita'i roa te mau vâhi hopuraa miti.

- 'I Raiatea, mea mâ te mau vâhi hopuraa miti. 'a re'a 'i te muriavai Ereeo e'ere 'i te mea maita'i roa, nau tahora 'e 3 tei hi'opo'a ato'ahia te pape.

- 'I Tupuai, mea mâ roa te tai 'i reira.

- 'I Nuku Hiva, 'e 2 vâhi hi'opo'ahia mea maita'i nau vâhi nei nô te hopuhopuraa miti.

Te mau tumu faatupu viivii 'itea tâmauhia 'o te 'ore ia te mau riu fare 'e tâmaarohia nei 'i roto 'i te rahiraa 'o te mau 'oire nâ reira te arata'iraa pape ûa 'e mau vâhi 'ôfaaraa tirotiro 'e te vai atu râ.

Te huru 'ô te pape inu

'I roto 'i te mau hi'opo'araa pape inu, ravehia 'e te pû 'a te Hau nô te Aupuruaea, 'e 'ia au ihoa 'i tâ na târêni pâruru 'i te êa huiraatira, 'ua ravehia mai te mau hi'opo'araa pape 'i 2019 'i te mau vâhi tii tâmauhia nei, nâ reira te pape 'operehia nei nâ te huiraatira 'i Tahiti 'e te mau motu.

20 noa 'oire 'e te taatiraa Te Oropaa tei hi'opo'a i te maita'ira anei te pape 'o tâ na 'e 'ôpere nei 'e 'ia au 'i te faauerua mana 'e faahepo nei.

Te tahi faanahoraa 'âpî 'i 2019: 'e 5 'oire 'i Tuamotu (Anaa, Arutua, Hao, Manihi 'e Pukapuka) tei haamata 'i te hi'opo' tâmau 'i te pape tâmoni, 'e 'ôperehia nei 'i ni'a 'e 8 motu (Anaa, Arutua, Kaukura, Apataki, Hao, Ahe, Manihi, 'e Pukapuka).

Te hi'oraa 'âmui, 'e 22 noa 'oire te ô 'i roto 'i te pu'e'â, teie râ 'e mau 'oire huiraatira rahi 89% 'o te huiraatiraa 'o te Fenua nei. Te toe 'ô te mau 'oire 'o teie.

- 'I 2019, 10 'oire tei 'ôpere 'i te pape mâ, Papeete, Pirae, Mahina, Faaa, Punaauia, Papara, Popora, Tumaraa 'e Uturoa.
- 'E 4 te 'ôpere nei 'i te pape mâ 'i roto noa 'i te tahi rii tuhaa 'o tônia 'oire : Taiarapu hitiaotera, Moorea (Nuuroa, Papetoai, Temae, Maharepa 1 'e 2), Huahine (Haamene) 'e Tahaa (Patio).
- Te uu rii marû noa mai ra mai te 'oire Rimatara, Tuûai.
- Topa rii mai te faito 'i Huahine, Tahaa 'e Rurutu.

Ia au 'i te mau hi'opo'araa tamau ravehia mai 2015 'ua 'itehia:

- 'I Tahiti, 'ua maita'i roa te pape 'i roto 'i te mau 'oire rahi (taa'ê atu 'o Paea) 'e Papara te tahi atu mau 'oire te 'ôpere nei ia 'i te pape mâ 'are'a te tahi atu te 'ôpere noa nei 'ia 'i te pape repo.

- 'I Raro mata'i, 'ô Popora 'i mua roa nô te maita'i 'o te pape 'o tâna 'e 'opere nei. Nô Huahine, Tahaa 'e Taputapuatea, taime ra mea mâ e'ere râ 'i te pape maita'i nô te inu.

- 'I Tuhaa pae, e'ere 'i te pae maita'i roa 'i Rimatara, Rurutu 'e Tupuai.

- 'Are'a 'i Matuita 'e Tuamotu-Maareva, 'aita 'e hi'opo'araa 'e ravehia nei te mana'ohia nei râ e'ere te pape 'i te mea maita'i nô te inu.

Te tumu rahi 'ô te 'ore te pape maita'i, 'i te mea ia 'e pape tahora, e 'aita 'e rapa'auhia nei, te tahito ato'a ho'i 'o te mau 'auri pape, e 'aita te mau haapahuraa pape 'e rapa'auhia nei, e 'aita te mau rave'a rapaau 'o tei hâponihia na ho'i 'e faa'ohipahia nei.

'I 2019, tei te mau faatêraa pape mato nâ te huiraatira, tō Papara, Van Bastolaer 'i Taiarapu, Temae, Paopao 'e Nuuroa te hôro'a nei 'i te pape înu mâ. 'I Maupiti, Nuku Hiva, Hiva Oa, Ua Huka 'e Ua Pou, 'e pape titi'a 'e tei râauhia te tahi taime mea maita'i e'ere 'i te pape înu maita'i. nô te mau vahi 'ôpereraa pape 'i Tuamotu 'e 4 hi'opo'araa tano 'i ni'a 'i te 11 nô te faito 'i te maita'i 'o te pape 'o nâ 'ôperaa 'e 8. Te tahi atu mau motu te mana'ihia ra e'ere te pape maita'i nô te înu.

Mai 2008 tae mai 'i 2018 'ua nuu rii maita'i noa mai te pape mâ nô te huiraatira. 'Ua vai noa 'i 2019. 'E nehenehe roa tei faito 'e nuu atu â 'i roto 'i te tahi atu mau 'oire, 'i te mau haapahuraa pape ihoa râ 'e te vai nei te râve'a rapaau, e te tiâauraa pâpû, 'e te tuutuu'ore.

Nô te haamaita'i atu-â 'i te faito pape mâ, 'ia tâmau noa te faatupuraa 'ohipa, 'e te mâ'imiraa 'i te rave'a hau atu 'i te maita'i, mai te 'ôpuaraa PAPE 'ôpuahia 'e te SPCPF 'aore râ te Târena pâruru Êa 'o te pape (PSSE), moihaa ravehia 'e te OMS mai 2004 mai. Te vai nei te mau haapâpûraa hau atu 'i ni'a 'i te natiraa 'a te CHSP: www.hygiene-publique.gov.pf

Nôminoraa 'i te hô'ê taote tâmau

Nâ roto 'i te ture Fenua haamauhia 'i te 16 'ô 'eperera 2018 'ô te faahepo ra 'iâ nômino hô'ê taote tamau. Nô te faa'ohipa 'i teie ture Fenua, te tâato'araa 'o te mau hi'opo'araa 'a terâ 'e terâ taote tâmau, 'o te amohia ia 'e te tâato'araa 'o te mau 'âmaa pâruru tōtiare 'o te fenua nei. 'Are'a râ 'iâ tau haere noa 'i te taote rapaau 'i riro te reira mau rapaauraa 'a amo mai ia te taata ma'i 'i te ho'ê tuhaa 'o te moni ma'i.

'I te 16 'ô me 2019, 'ua haamau mai na te 'Apooraahau 'i te tuhaa amohia 'e te taata ma'i 'i ni'a 'i te tai'o 20 nâ reira te tai'o mahana faa'ohiparaa 'i tauâ ture nei 'i te 1 'ô tenuare 2020, te reira nô te haamâtau 'i te huiraatira 'i teie faaotiraa 'âpî.

'Ua taerehia te huiraatira 'i te rave 'i teie faaueraa 'âpî nei, nô te faataupupû faatupuhia 'e teie ma'i tiro tiro 'ore ato'a ai te huiraatira 'e fârerei faahou 'i tō râtou taote tâmau mai te 20 mai 'ô mâtî ra 'e tae mai i teie mahana, tei ni'a noa râtou 'i te tai'o 46% tei nomino 'i tō râtou taote 'e 'o tei faaâra 'i te CPS.

Nô te reira, 'ua faaoti te 'Apooraahau 'e tûra'i 'i te faa'ohiparaa 'ô teie ture 'i te 1 'ô tenuare 2021.

Tauturu a te Fenua nâ te mau fare haapiiraa 'a te hau 'i Porinetia

'Ua fârii te 'Apooraahau 'i te mau aniraa tauturu 'a te mau fare haapiiraa 'a te hau nô te mau 'opuaraa nei:

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Haapiiraa	Tauturu no te :	Faito tauturu
Collège Hao	Atuaturaa ravea paruru ati auahi	1 496 600
Collège Hao	'opuaraa voltaire	168 000
Collège Hao	Parau atuaturaa haamaaroraa pape	1 470 617
Collège Makemo	Tatairaa fare tamaaraa	489 290
Collège Makemo	Tauihaa fare tamaaraa	492 725
Collège Makemo	Parahiraa fare tamaaraa	1 118 650
Collège Rangiroa	opuaraa voltaire	168 000
Collège Rangiroa	Hooraa puta no oteania	167 473
Collège Maco Tevane	Tatairaa uira	2 697 960
Collège Maco Tevane	Hooraa mai 'i te moihaa uira	357 181
Collège Teriitua A Teriierooiterai de Paea	Hooraa mai 'i te mau papa'i pâpai	155 765
Lycée Paul Gauguin	Tamauraa rota uira no te mau opani	2 431 870
Collège Taravao	Te tere Heiva taure'a 2020	800 000
Collège Hitia'a	Hooraa mai i te mau puta no oteania	196 000
Lycée Diadème, Te tara O Maiao	opuaraa Voltaire	186 840
Collège Afareaitu - Moorea	Utaraa tamarii i te vâhi auraa	299 250
Collège Afareaitu - Moorea	Tapura faufaa tereraa ohipa CETAD	1 000 000
Collège Afareaitu - Moorea	Haapaariraa pâruru 'i te piha 7	522 245
Collège Afareaitu - Moorea	Tatairaa 'i te aroaro o te piha rorouira	997 035
Collège Faaroa	Tapura faufaa tereraa ohipa CETAD	2 000 000
Collège Henri-Hiro	Tpura ohipa pëni	2 819 444

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Collège Fare - Huahine	Hooraa mai tauihaa haapii	115 964
Collège Fare - Huahine	Hooraa mai 'i te pâuru ati auahi	1 630 148
Collège Paopao - Moorea	Tapura faufaa no te tereraa ohipa CETAD	2 600 000
Collège Paopao - Moorea	Tapura faufaa no te utaraa piahi d'EPS pu'etau tenuare fepuare 2020	1 486 350
Collège Haamene – Tahaa	Tata'iraa	2 767 822
Lycée Uturoa - Raiatea	Hooraa mai puroro hohoa	654 837
Lycée d'Uturoa - Raiatea	Hooraa mai 'i te paruai ama 'ore 'i te auahi	404 409
Lycée professionnel Uturoa – Raiatea	Tata'iraa rau	152 555
Collège Mataura - Tubuai	Monoraaa 'i te mau tauihaa piha CDI	1 410 995
Collège Mataura - Tubuai	Tapura faufaa tereraa ohipa CETAD no 2020	840 000
Collège Mataura - Tubuai	Monoraa i te mau paepae ohipa	877 394
Lycée professionnel Mahina	Hooraa mai 'i te mau tauihaa hâpii	270 549
Lycée professionnel Mahina	Atuaturaa 'i te fare taоторaa a te mau piahi	1 773 286

-0-0-0-0-0-

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00